

5. План заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами- членами, з іншої сторони. Верховна Рада України. 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1106-2017-п#Text>;
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Верховна Рада України. 2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
7. Загальна теорія держави і права: підручник / за ред. М. Цвіка, О. Петришина. Харків: Право, 2009. 584 с.
8. Національна доповідь щодо реалізації засад антикорупційної політики у 2018 році. Схвалено Рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції 29 березня 2019 р. № 885. URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2019/07/Natsdopovid-2018.pdf>
9. Фелікс Р. Політичний режим в Україні: Тенденції формування. Політичний менеджмент. 2011. № 5. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/08/rudych_politychnyi-1.pdf.

АДМІНІСТРАТИВНІ АКТИ ЯК ІНСТРУМЕНТИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ОХОРОНИ ЕКОНОМІКИ У ПРАВОВІЙ ДЕМОКРАТИЧНІЙ ДЕРЖАВІ З РИНКОВОЮ ЕКОНОМІКОЮ

Крупницький Олександр Станіславович,
здобувач Науково-дослідного
інституту публічного права

Суспільні відносини, які виникають у сфері адміністративно-правової охорони економіки в Україні, так би й залишилися благими намірами, якби суб'єкти публічного адміністрування не мали у своєму розпорядженні ефективних інструментів публічного адміністрування. Саме завдяки ним різноманітні суб'єкти публічного адміністрування безпосередньо здійснюють захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання та публічного інтересу держави й суспільства загалом.

Економіка є основою забезпечення переважної більшості прав та інтересів громадян. Одночасно суб'єкти права господарської діяльності є бажаним об'єктом, на який постійно намагаються посягати суб'єкти з різними юридичними властивостями. Усе це потребує конкретних заходів із боку суб'єктів публічної адміністрації, судової влади та громадянського суспільства, щоб попередити протиправне посягання на право господарської власності, створення хороших умов для здійснення бізнесу, відновлення прав та інтересів бізнесменів у разі порушення та забезпечення повноти й у визначенні строки сплати податків, дотримання митних екологічних, антикорупційних і трудових норм права.

Первинним та єдиним правотворчим інструментом публічного адміністрування в діяльності суб'єктів публічної адміністрації є видання ними підзаконних нормативно-правових актів у ході розпорядчої діяльності на основі законів та їх виконання. Це полягає в тому, що в законах України законодавець не спроможний детально визначити всі норми матеріального та процедурного права щодо забезпечення прав, свобод і законних інтересів приватних осіб, а також інтереси держави. Законодавець делегує ці повноваження певним суб'єктам публічної адміністрації як центрального, так і регіонального рівнів. Насамперед підзаконні нормативно- правові акти видаються Кабінетом Міністрів України у формі постанов та центральними органами виконавчої влади у формі нормативних наказів. Обсяг і вагомість підзаконної правотворчості місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування є значно меншими, проте і їх не варто недооцінювати у сфері охорони економіки на регіональному рівні [1; 4; 5]. Наприклад, згідно з Рішенням

Чернігівської міської ради 26-го скликання від 31 серпня 2011р. було затверджено «Правила торгівлі на ринках міста Чернігова», згідно з якими затверджено норми адміністративного права, які направлені на створення нових ринків, організації оптового та роздрібного продажу сільгосппродуктів, продовольчих і непродовольчих товарів, худоби, тварин, кормів тощо, надання послуг, додержання ветеринарних, санітарних, протипожежних вимог і правил безпеки праці на ринках, прав споживачів, інших вимог чинного законодавства [2].

Індивідуальні акти, які видаються суб'єктами публічної адміністрації, є найбільш масовим і провідним інструментом публічного адміністрування, що безпосередньо забезпечує права та інтереси суб'єктів господарювання та публічний інтерес держави. Видання адміністративних актів індивідуального характеру призводить до зміни, виникнення або припинення конкретних адміністративно-правових відносин у сфері економіки. Вони тому й називаються індивідуальними, адже спрямовані на конкретних суб'єктів адміністративно-правових відносин, а їх дія припиняється відразу після виконання такого ідеального акта. При цьому з погляду впливу на суб'єктів господарювання вони можуть для них носити як сприяльний характер, так і негативний карний характер [1; 4; 5]. Наприклад, Рішенням адміністративної колегії Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України № 13-р/к від 26.06.2019 у справі

№03-06/06-18 «Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та накладення штрафу» було визнано дії фізичної особи-підприємця, що полягали в узгодженні своєї конкурентної поведінки під час підготовки та проведення аукціону з реалізації необробленої деревини з порушенням законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій шляхом спотворення результатів аукціонів. За вчинення зазначеного правопорушення на фізичну особу-підприємця було накладено штрафні санкції в розмірі 25797 грн [3].

Отже, адміністративні акти як інструменти публічного адміністрування охорони економіки в правовій демократичній державі з ринковою економікою – це, по-перше, зовнішнє вираження адміністративних дій суб'єктів публічної адміністрації в межах своєї компетентності щодо видання на основі законів та з їх виконання підзаконних нормативно-правових актів, які є обов'язковими до виконання неперсоніфікованими суб'єктами, – видання підзаконних нормативно-правових актів; по-друге, видання загальними та спеціальними суб'єктами публічної адміністрації індивідуальних адміністративних актів, які спрямовані на врегулювання конкретних суспільних відносин у сфері охорони економіки на основі реалізації норм адміністративного права.

Список використаних джерел:

1. Калімбет А. Нормативні та індивідуальні акти як інструменти діяльності публічної адміністрації у сфері телебачення та радіомовлення. Національний університет «Одеська юридична академія». 2020. <http://visnyk-psp.kpi.ua/article/view/229420>
2. Правила торгівлі на ринках міста Чернігова. Затверджені Рішенням Чернігівської міської ради від 31 серпня 2011р. Чернігівська міська рада. 2011. <https://chernigiv-rada.gov.ua/rishennya-sesii/sid-16/id-3212/>.
3. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
4. Адміністративне право для громадян України: науково-популярне видання / за ред. В. Галуцька. Київ: НДПП. 2019. 114 с.